

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18350/2023
14.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Митић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Марко Милошевић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 96/2023 од 15.03.2023. године, у седници одржаној 14.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 96/2023 од 15.03.2023. године у ставу првом и трећем изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 560/22 од 24.11.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па је тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног сина ВВ, месечно плаћа 18% од своје укупне нето зараде, почев од 24.11.2022. године па убудуће, док за то постоје законски разлози, до петог у месецу за текући месец, уплатом на рачун тужиле, као законског заступника мал.детета, а за период од 28.04.2021. године до 23.11.2022. године, исплати разлику између износа исплаћених по решењу Основног суда у Нишу П2 383/21 од 19.07.2021. године и износа од 18% од његове укупне нето зараде за месец на који се исплата односила, док се за веће износе од досуђених 18% до тражених 35% тужбени захтев одбија као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 96/2023 од 15.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу става првог и у другом ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу првог става изреке у погледу почетка тока обавезе давања издржавања и у делу којим је обавезан тужени да исплати разлику између износа исплаћених по решењу Основног суда у Нишу П2 383/21 од 19.07.2021. године и износа од 18% од његове укупне нето зараде за месец на који се исплата односила, тако да гласи: Обавезује се тужени да досуђени износ на име свог доприноса за издржавање малолетног сина ВВ од 18% од своје укупне нето зараде плаћа почев од 28.04.2021. године, као дана подношења тужбе, па убудуће док за то

постоје законски разлози, до петог у месецу за текући месец, уплатом на рачун тужиле број у изреци који се води код „АИК банка“ а.д. Београд, као законског заступника мал.детета, стим ће доспеле неисплаћене рате платити одмах. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, и то става првог и трећег изреке, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битиних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП на које се ревизијом указује, јер је другостепени суд одлучивао без расправе на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеној пресуди, па повреде нису учињене пред другостепеним судом због којих би се ревизија могла изјавити на основу члана 407. став 1. тачка 3. тог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак ...2014. године и из овог брака имају једно малолетно дете, ВВ рођеног ...2014. године. Након развода брака, малолетни ВВ поверен је на самостално вршење родитељског права мајци. Малолетни син странака сада има осам година, ученик је другог разреда основне школе, иде у продужени боравак, тренира фудбал, има друштвене активности примерене детету тог узраста, па су његове потребе, имајући у виду трошкове хране, одеће, обуће, одржавања личне хигијене, тренинге фудбала, књига и школских прибора, услуге продуженог боравка у школи, одласке на рођендан, екскурзије, витамина, наочара, опреме за тренинг и друге издатке који нису стални већ повремени, као и оне који се плаћају на годишњем нивоу или у више рата, на нивоу од око 40.000,00 динара. Тужени остварује редовна месечна примања која су у периоду од априла до јуна 2022. године у просеку износила 140.766,00 динара, са основном зарадом и додацима на основну зараду. Тужени живи у стану свог оца, не плаћа закупнину већ подмирује комуналне трошкове, а осим егзистенцијалних потреба има издатке за куповину лекова због кардиолошких проблема, као и трошкове горива на месечном нивоу од око 5.000,00 динара. Нема законску обавезу издржавања других лица. Тужилца остварује редовне приходе, који су у периоду од јула до септембра 2022. године, у просеку износили 61.000,00 динара месечно. Не поседује непокретности, а са сином живи у изнајмљеном стану и за комуналне трошкове и закупнину издваја око 34.000,00 динара. На основу решења о привременој мери, која је донета у току поступка, туженом се на име доприноса за издржавање малолетног детета од месечне зараде одбија 22.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су месечне потребе мал. ВВ на нивоу од око 40.000,00 динара, имајући у виду узраст детета, реалне потребе детета његовог узраста, стандард родитеља и минималну суму издржавања, односно накнаду за лица на породичном смештају према решењу надлежног министарства, па је обавезао туженог да доприноси издржавању мал. детета

месечним износом од 18% од своје укупне нето зараде коју остварује код послодавца почев од 24.11.2022. године па убудуће, док је преко овог износа одбио тужбени захтев до тражених 35%, као неоснован.

Другостепени суд је, прихватајући разлоге првостепеног суда потврдио побијану одлуку у одбијајућем делу става првог изреке, а преиначио првостепену пресуду у усвајајућем делу првог става изреке у погледу почетка тока обавезе издржавања, тако да је тужени обавезан да на име доприноса за издржавање малолетног сина плаћа 18% од укупне нето зараде почев од 28.04.2021. године до исплате, а доспеле неисплаћене рате плати одмах.

Врховни суд је оценио да се ревизијом тужиле неосновано указује на погрешну примену материјалног права у побијаном делу другостепене пресуде.

Одредбом члана 73. Породичног закона, издржавање детета је прописано као право и дужност родитеља, док је чланом 154. став 1. истог закона предвиђено да малолетно дете има право на издржавање од родитеља. Критеријуми одређивања издржавања прописани су одредбом члана 160. Породичног закона, тако што се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2). Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3). Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за хранџенике односно лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

Супротно наводима ревизије, нижестепени судови су правилно утврдили све релевантне чињенице за примену прописаних критеријума за одређивање издржавања. Правилно су утврђене потребе мал. детета према његовом узрасту, као и могућности туженог на основу висине зараде коју остварује и могућности за остваривање додатних прихода, његових имовинских прилика, личних потреба, а цењене су и могућности тужиле као другог родитеља за давање издржавања, као и минимална сума издржавања. Стога су по мишљењу овог суда нижестепени судови правилно одбили тужбени захтев за издржавање преко досуђених 18% од укупне зараде туженог до тражених 35%.

Неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права тиме што су судови одбили захтев за издржавање преко досуђених 18% од укупне нето зараде туженог до тражених 35%. Могућности туженог као дужника издржавања правилно су утврђене сагледавањем свих околности на његовој страни, висине зараде коју остварује, могућности да додатним радом стиче одређене приходе и његовог имовног стања. Наводи ревизије да је висина зараде туженог погрешно утврђена, нису основани, јер су судови поред основне зараде, правилно узели у обзир и увећење зараде за додатни рад. Стога је могућност туженог да доприноси издржавању малолетног детета цењена у односу на укупну зараду, односно приходе које тужени остварује, што је у складу са одредбом члана 160. став 3. Породичног закона. Потребе мал. ВВ су одмерене према потребама које је тужила у свом исказу навела, а судови су

проценили правилно износ који је потребан за њихово задовољење, водећи рачуна и о доприносу мајке кроз свакодневно старање о детету. Измењене околности у погледу зараде могу бити разлог за измену одлуке о висини обавезе издржавања.

Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у питање правилност побијане одлуке у одбијајућем делу, то је ревизија тужиље одбијена и на основу члана 414. став 1 ЗПП одлучено као у изреци.

Одлука о трошковима поступка је заснована на правилној примени члана 207. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**